

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia języka rosyjskiego Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska	Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność Specjalności studiów na III roku	Kod zajęć 09FWSRLSS.120P.06232.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii	Języki wykładowe Polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordinator zajęć	Bożena Hrynkiewicz-Adamskich	
Prowadzący zajęcia	Bożena Hrynkiewicz-Adamskich, Zofia Szwed	
Okres Semestr 6	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie z przedmiotem i zadaniami gramatyki historycznej.
C2	Zapoznanie z korpusem staroruskich zabytków piśmienniczych.
C3	Przekazanie wiedzy o dotychczasowym stanie badań historii języka rosyjskiego.
C4	Przekazanie wiedzy o związkach genetycznych języka rosyjskiego z innymi językami słowiańskimi i indoeuropejskimi.
C5	Przekazanie wiedzy o odmianach dialektalnych języka rosyjskiego.
C6	Zapoznanie z alfabetami słowiańskimi w ich odmianie historycznej.
C7	Przygotowanie do analizy paleograficznej tekstów staroruskich.
C8	Wykształcenie i rozwinięcie umiejętności interpretacji staroruskich form gramatycznych.
C9	Wykształcenie i rozwinięcie umiejętności czytania i interpretowania tekstów staroruskich.
C10	Wykształcenie i rozwinięcie umiejętności przekładu tekstów staroruskich na język polski.
C11	Rozwinięcie umiejętności pisania opracowań naukowych i korzystania ze źródeł bibliograficznych.
C12	Rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy w grupie oraz właściwej postawy i odpowiedzialnego stosunku do zajęć.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu gramatyki współczesnego języka rosyjskiego oraz wiedza ogólnojęzykoznawcza.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna metodę historyczno-porównawczą rekonstrukcji języków	FWS_K1_W01, FWS_K1_W03, FWS_K1_W10	Kolokwium pisemne
W2	zna alfabety słowiańskie i najważniejsze zabytki piśmiennictwa staroruskiego	FWS_K1_W06, FWS_K1_W07	Kolokwium pisemne
W3	rozumie terminy z zakresu gramatyki historycznej	FWS_K1_W04, FWS_K1_W09	Kolokwium pisemne
W4	zna główne cechy dialektów języka rosyjskiego	FWS_K1_W06, FWS_K1_W07	Kolokwium pisemne
W5	zna analogie i odmienności między językiem rosyjskim i pozostałymi językami słowiańskimi	FWS_K1_W06, FWS_K1_W09	Kolokwium pisemne
W6	zna analogie i odmienności między językiem rosyjskim i innymi językami wschodniosłowiańskimi	FWS_K1_W06, FWS_K1_W09	Kolokwium pisemne
W7	rozumie zasadnicze tendencje rozwoju historycznego języka rosyjskiego	FWS_K1_W06, FWS_K1_W09	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			

U1	potrafi czytać teksty staroruskie	FWS_K1_U04, FWS_K1_U05, FWS_K1_U07, FWS_K1_U08, FWS_K1_U09	Kolokwium pisemne
U2	potrafi interpretować staroruskie formy gramatyczne	FWS_K1_U04, FWS_K1_U05, FWS_K1_U07, FWS_K1_U08, FWS_K1_U09	Kolokwium pisemne
U3	potrafi tłumaczyć teksty staroruskie na język polski	FWS_K1_U02, FWS_K1_U04, FWS_K1_U05, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09	Kolokwium pisemne
U4	potrafi rozpoznawać cechy dialektalne odmian terytorialnych języka rosyjskiego	FWS_K1_U04, FWS_K1_U05, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09	Kolokwium pisemne
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów /-a do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz cywilizacji bizantyńskiej	FWS_K1_K08	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Cele badawcze i dorobek poznawczy językoznawstwa historyczno-porównawczego	W1, W3, W5, W6, W7, U2, K1	Konwersatorium
2.	Grupa języków słowiańskich w ramach indoeuropejskiej rodziny językowej.	W1, W3, W5, W6, U2, K1	Konwersatorium
3.	Język rosyjski a inne języki wschodniosłowiańskie.	W3, W4, W6, U4, K1	Konwersatorium
4.	Przedmiot i zadania gramatyki historycznej języka rosyjskiego.	W1, W3, W7, U2, K1	Konwersatorium
5.	Ewolucja systemu wokalicznego języka rosyjskiego.	W1, W3, W7, U2, K1	Konwersatorium
6.	Ewolucja systemu konsonantycznego języka rosyjskiego.	W1, W3, W7, U2, K1	Konwersatorium
7.	Rozwój historyczny podstawowych części mowy w języku rosyjskim.	W1, W3, W7, U2, K1	Konwersatorium
8.	Rozwój historyczny składni języka rosyjskiego.	W1, W3, W7, U2, K1	Konwersatorium
9.	Dialekty języka rosyjskiego.	W4, U2, U4, K1	Konwersatorium
10.	Alfabety słowiańskie i najcenniejsze staroruskie zabytki piśmiennicze.	W2, U1, U2, U3, U4, K1	Konwersatorium
11.	Ćwiczenia w czytaniu i dokonywaniu kompleksowej analizy gramatycznej tekstów staroruskich.	W2, W7, U1, U2, U4, K1	Konwersatorium
12.	Ćwiczenia przekładowe nad tekstami staroruskimi.	W2, W7, U1, U2, U3, U4, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	<p>- znajomość zagadnień omawianych w trakcie zajęć, - znajomość zalecanej literatury przedmiotu (*wybrane pozycje i fragmenty wskazane przez prowadzącego zajęcia), - ocena pozytywna z kolokwium podsumowującego.</p> <p>Kryteria oceniania wg skali ocen stosowanej w UAM: bardzo dobry (bdb; 5,0): - kryterium ilościowe: przynajmniej 92% - kryterium jakościowe: zakładane efekty uczenia się zostały w pełni osiągnięte, dopuszczalne są pojedyncze nieściśności, które nie mają istotnego znaczenia dla osiągnięcia ocenianego /-ych efektu /-ów uczenia się określonych dla przedmiotu</p> <p>dobry plus (+db; 4,5) - kryterium ilościowe: przynajmniej 84% i mniej niż 92% - kryterium jakościowe: zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte z nielicznymi błędami, o małym znaczeniu merytorycznym</p> <p>dobry (db; 4,0): - kryterium ilościowe: przynajmniej 76% i mniej niż 84% - kryterium jakościowe: zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte z szeregiem niezbyt poważnych błędów lub/i pojedynczymi niedociągnięciami</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): - kryterium ilościowe: przynajmniej 68% i mniej niż 76% - kryterium jakościowe: zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte z istotnymi błędami i/lub brakami</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): - kryterium ilościowe: przynajmniej 60% i mniej niż 68% - kryterium jakościowe: zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte z poważnymi błędami i/lub brakami (tj. minimalny akceptowalny poziom osiągnięcia efektów uczenia się)</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): - kryterium ilościowe: poniżej 60% - kryterium jakościowe: zakładane efekty uczenia się nie zostały osiągnięte</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Černych P. Ja. Istoričeskaja grammatika russkogo jazyka. Moskva 1954.
2. Galster I. Zarys gramatyki historycznej języka rosyjskiego. Warszawa 1998.
3. Gorškova K.V., Chaburgaev G. Istoričeskaja grammatika russkogo jazyka. Moskva 1981.
4. Ivanov V.V. Istoričeskaja grammatika russkogo jazyka. Moskva 1990.
5. Lehr-Spławiński T., Witkowski W. Wybór tekstów do historii języka rosyjskiego. Warszawa 1981.
6. Obnorskij S.P., Barchudarov S.G. Chrestomatija po istorii russkogo jazyka, 1. Moskva 1952.
7. Obnorskij S.P., Barchudarov S.G. Chrestomatija po istorii russkogo jazyka, 2. Moskva 1948.
8. Rieger J. Z dziejów języka rosyjskiego. Warszawa 1989.
9. Rott-Żebrowski T. Gramatyka historyczna języka rosyjskiego z ćwiczeniami. Lublin 1982.

Dodatkowa

1. Moszyński L. Wstęp do filologii słowiańskiej. Warszawa 2006.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru językowego specjalności studiów oraz cywilizacji ludzkiej
FWS_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji (m.in. słowników, leksykonów, korpusów językowych) w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz uzasadniania swoich decyzji i wyborów
FWS_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, oceniać procesy i zjawiska językowo-komunikacyjne oraz literackie w zakresie obszaru wschodniosłowiańskiego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego na podstawie uzyskanej wiedzy, a także posługując się poznanymi metodami i narzędziami, wykorzystywanymi w badaniach filologicznych
FWS_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowo-komunikacyjnych i literacko-kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
FWS_K1_U08	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka i literatury paradygmatami badawczymi w typowych sytuacjach językowo-komunikacyjnych i społecznych
FWS_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe
FWS_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie językoznawstwa i literaturoznawstwa, szczególnie w zakresie wschodniosłowiańskiego obszaru językowego i kulturowego, w systemie nauk oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną
FWS_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię badań językoznawczych, literaturoznawczych oraz komparatystycznych literacko-kulturowych wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tematykę szczegółową z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa obszaru języków wschodniosłowiańskich
FWS_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu powiązania językoznawstwa, literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
FWS_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kompleksową naturę języków, w szczególności języków wschodniosłowiańskich, ich historycznie uwarunkowaną złożoność oraz strukturę, a także tendencje rozwoju
FWS_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody badawcze mające zastosowanie do interpretacji i analizy tekstów użytkowych, literackich i naukowych w językach wschodniosłowiańskich oraz w zależności od specjalności studiów dotyczących obszaru języka angielskiego lub niemieckiego